

Asukasosallisuus Espoossa

Miten asukkaat voivat osallistua ja vaikuttaa kaupunkiympäristön ja palvelujen kehittämiseen?

Esko Uotila

Laaksolahden kirjasto

20.10.2025

Oikeus osallistua ja vaikuttaa

- Asukasosallisuudella tarkoitetaan alueen asukkaan oikeutta osallistua ja vaikuttaa alueensa päätöksentekoon ja palveluihin. Asukkaalla on oikeus saada tietoa vaikuttamismahdollisuuksistaan ja siitä, mihin päätöksiin ja toimenpiteisiin osallistuminen johtaa.
- Perustuslaki (731/1999):
 - Yksilöllä on oikeus osallistua ja vaikuttaa yhteiskunnan ja elinympäristön kehittämiseen.
 - Julkisen vallan tehtävänä on edistää yksilön mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan ja vaikuttaa häntä itseään koskevaan päätöksentekoon.
- Kuntalaissa (410/2015) säädetään kuntalaisen mahdollisuudesta osallistua palveluja koskevaan päätöksentekoon niiden suunnittelu-, valmistelu-, päätös- ja toimeenpanovaiheessa.

**TOIMEENPANO-
OSALLISUUS**

**PÄÄTÖKSENTEKO-
OSALLISUUS**

**SUUNNITTELU-
OSALLISUUS**

**TIETO-
OSALLISUUS**

Miksi asukasosallisuus on tärkeää?

- Täydentää edustuksellista demokratiaa
 - Päätöksenteko kaupungissa ja hyvinvointialueella
 - Valtuusto, kaupunginhallitus ja lautakunnat
 - Aluevaltuusto ja aluehallitus
 - Vanhusneuvosto, vammaisneuvosto ja nuorisovaltuusto
 - Vuorovaikutus asukkaiden, luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden kesken
- Tuottaa parempaa kaupunkiympäristöä ja käyttäjälähtöisiä palveluja
 - Paikallinen asiantuntemus päätösten valmistelun tueksi
- Asukasosallisuuden haasteita ja kehittämiskohteita
 - Tarvitaan lisää luottamusta ja vuorovaikutusta kaupungin ja asukkaiden välillä
 - On varmistettava, että kaikki voivat osallistua myös digitaalisesti
 - Nuoret ja uudet asukkaat on saatava mukaan

Miten asukas voi osallistua?

- Yksin
 - Palautteet, mielipiteet, kyselyt, osallistuminen tapahtumiin
 - Henkilökohtaiset suhteet
- Ryhmässä
 - Yhdistykset, asukasyhteisöt
 - Some-yhteisöt
 - Puoluetoiminta
- Kuntalaki: Kunnan tulee antaa riittävästi tietoja suunnitelmista, asioiden käsittelystä, tehdyistä päätöksistä ja päätösten vaikutuksista. Kunnan on tiedotettava, millä tavoin päätösten valmisteluun voi osallistua ja vaikuttaa.
- Miten onnistut:
 - Pysy ajan tasalla mahdollisuuksista osallistua
 - Vaikuta ajoissa
 - Ole aktiivinen, sillä pienikin palaute voi muuttaa suunnitelmaa

Asukastoimintaa Espoossa

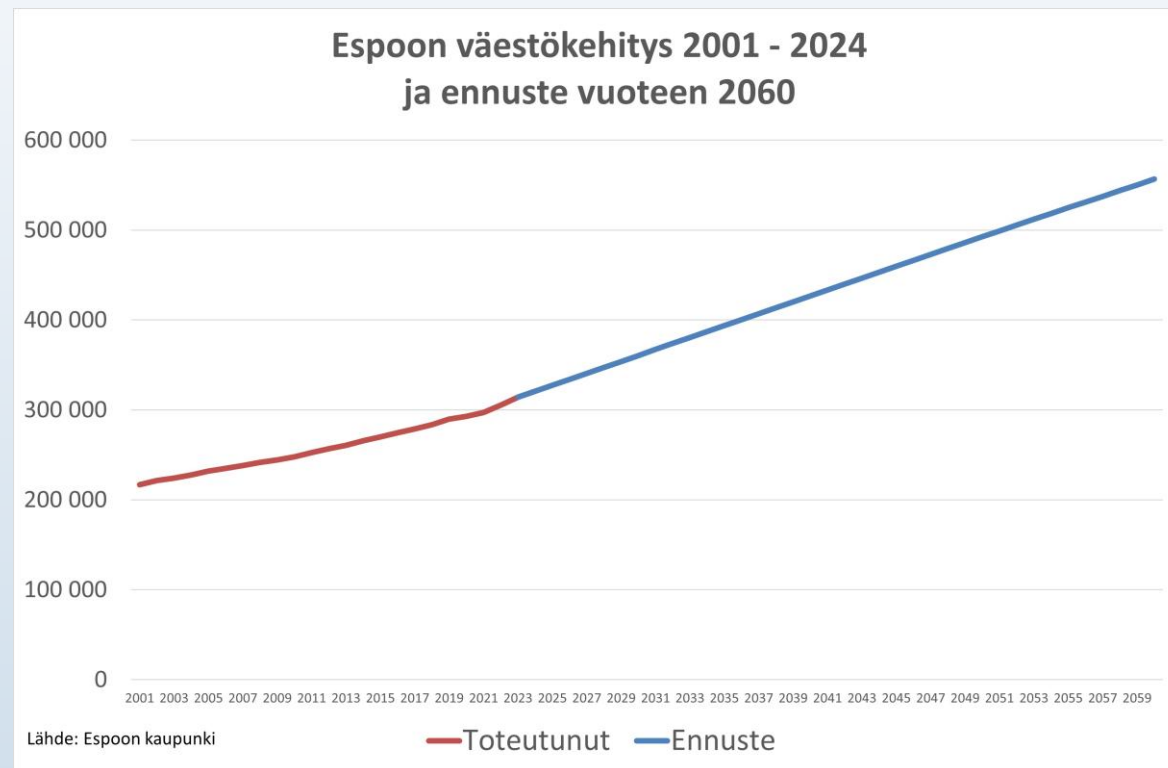
- Espoolaisia toimijoita
 - Kaupunginosa-, kotiseutu- ja asukasyhdistykset
[Espoolaisia kotiseutuyhdistyksiä](#)
 - Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden järjestöt
 - Taide- ja kulttuurialan yhteisöt
 - Liikuntaseurat ja -yhdistykset
 - Nuorisojärjestöt ja muu nuorisotoiminta
 - Puoluejärjestöt
- Asukkaiden Espoo
 - Toimintaa asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittämiseksi Espoossa
 - Toimii [Facebookissa](#) ja etäkokouksissa
 - Pitää yhteyttä kaupunkiin ja luottamushenkilöihin
 - Verkkosivut [Asukkaiden Espoo](#)

Espoon kasvu ja haasteet

- Väestön nopea kasvu, uudet alueet
 - [Väestöennusteet](#) alueittain
 - [Väestöennusteet vuosille 2024-2060](#)
- Kaupunkiympäristön tiivistyminen
 - Asuinrakentaminen
 - Liikenneväylät
 - Lähiluonto
- Tarve kestäväälle palveluverkolle
 - Sosiaali- ja terveystalvelut
 - Päiväkodit ja koulut
 - Joukkoliikenne
 - Kulttuuri- ja liikuntapalvelut

Tietoa asukasvaikuttamisen tueksi

Tietolähteitä

- Kaupungin, hyvinvointialueen ja muiden toimijoiden, kuten HSL:n ja HSY:n, verkkosivut ja sosiaalinen media
- Uutiskirjeet
- Luottamuselinten esityslistat ja pöytäkirjat
 - [Toimielimet | Dynasty tietopalvelu : Espoon kaupunki](#)
 - [Päätöksenteko | Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue](#)
- [Ajankohtaista Espoosta – Asukkaiden Espoo](#)

Ajankohtaista Espoosta

STT Info

Espoon kaupunki
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
HSY
HSL

Uutisia

Espoon kaupunki
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
HSY

Vaikuttaminen

Toimielimet
Espoon palautepalvelu
Otakantaa.fi
Kuntalaisaloite.fi

Tehdään yhdessä yhteisöllinen kotikaupunki.

Hae sivustolta

Mitä etsit?

Asuminen ja rakentaminen
Rakentaminen, tontit, hankkeet, kaavoitus, ympäristö

Kulttuuri ja vapaa-aika
Kirjastot, museot, näyttelyt, tapahtumat, nuorisotilat ja -toiminta

Liikenne ja kadut
Katujen kunnossapito, pysäköinti, joukkoliikenne, liikennesuunnittelu

Liikunta ja luonto
Liikuntapaikat, ohjattu liikunta, retkeily, luonto

Kasvatus ja opetus
Asukaspuistot, päiväkodit, koulut, lukiot, nuoret

Työelämä
Avoimet työpaikat, työllisyys- ja yrityspalvelut

Kaupunki ja päätöksenteko
Päätöksenteko, talous, organisaatio, kansainväliset asiat

Osallistu ja vaikuta
Asukastoiminta, järjestöyhteistyö, osallisuusmalli, palaute

Palvelut A-Ö
Palvelut aakkosjärjestyksessä

Ajankohtaista

- ⌕ Espoo-lehti kertoo elämästä Espoossa
- ⌕ Harrastushaku: Kattava valikoima harrastuksia lapsille ja nuorille
- ⌕ Espoon omakotitonttihakuk.

Osallistu ja voi hyvin Espoossa -uutiskirje

Osallistu ja voi hyvin Espoossa
8.9.2025

På svenska In English

Espoon Voxit-asukaskeskustelut alkoivat: tutustu aiheisiin ja vaikuta!

Espoon uusi osallistumisen ja vaikuttamisen kanava, Voxit-keskustelualusta avautui syyskuun alussa asukkaiden käyttöön. Voxit-keskusteluissa espoolaiset kertovat mielipiteensä Espoon valitsemasta aiheesta äänestämällä siihen liittyviä väittämiä. Osallistujat voivat myös lisätä mukaan uusia väittämiä ja siten ohjata keskustelun suuntaa. Espoo järjestää Sitran osarahoittamassa EsVoxit-hankkeessa viisi Voxit-keskustelua eri kohderyhmille. Kaksi ensimmäistä käydään syyskuussa, ja ne koskevat toiminta- ja liikkumisesteisten hyvinvointia sekä lasten ja nuorten hyvinvointia. Keskustelujen tuloksia hyödynnetään päätöksenteon ja palveluiden kehittämisen tukena.

Lue lisää ja osallistu keskusteluun

Uutiskirjeet

Vaikuta nyt -uutiskirje

Vaikuta nyt -uutiskirje
22.9.2025

Vaikuta nyt Espoon kehittämiseen!

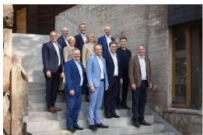
Espoo kasvaa ja kehittyy. Tässä uutiskirjeessä saat tietoa ajankohtaisista kaupunkiympäristöhankkeista, joihin voit vaikuttaa. Näitä hankkeita ovat kaupunkisuunnittelukeskuksen asema- ja yleiskaavat sekä kaupunkitekniikan keskuksen katu-, tie-, hulevesi- ja puistohankkeet.

Tässä uutiskirjeessä:

- [Espoonlahti](#)
- [Espoon keskus](#)
- [Kauklahti](#)
- [Leppävaara](#)
- [Matinkylä](#)
- [Pohjois-Espoo](#)
- [Tapiola](#)

Tutustu käynnissä oleviin kaupunkiympäristöhankkeisiin [Espoo.fi:ssä](#).

Katso kaupunkisuunnittelulautakunnan viimeisimmät päätökset [päättökentekojärjestelmässä](#).

Kaupungit torjuvat luontokatoa yhteistyössä

Villa Elfvik tuo luonnon lähelle selkokielellä

Muita uutiskirjeitä

- [Uutiskirjeet - HSY](#)
- [Uutiskirjeet – Väylävirasto](#)
Espoon kaupunkirata

Asukasvaikuttamisen kanavia

- Kaavoitusprosessit
 - Mielenpito, muistutukset, valitukset
- Digitaaliset välineet: karttapalautteet, kyselyt
- Asukaspaneelit
- Osallistuva budjetointi
- Osallistumisalustat
 - Kuntalaisaloite.fi
 - Espoon palautepalvelu
 - Otakantaa.fi
- Yhteydenpito viranhaltijoihin ja luottamushenkilöihin

Vaikuttamisen kanavia

- Asukastilaisuudet
 - [Tapahtumat - Kaupunkisuunnittelu | Espoon kaupunki](#)
 - [Asukastilaisuudet | Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue](#)
- Kyselyt
 - [Mun Espoo -kyselyt](#) Espoo-tarinan laatimista ja kaupunkisuunnittelua varten
 - [Vastaa kyselyyn ja auta kehittämään matkustamista Espoossa](#)
- Asukaspaneelit
 - [Valtuustoaloite asukaspaneelien käyttöönotosta](#), valtuustossa 15.9.2025
 - Vastaus: Mikäli puntaroivan asukaspaneelin malli haluttaisiin ottaa käyttöön Espoossa, se vaatisi lisäresursointia.
 - Valtuusto hyväksyi seuraavan toivomuksen:
Valtuusto toivoo, että talousarviovalmistelun yhteydessä selvitetään ja tuodaan kaupunginhallitukselle ehdotuksia aiheiksi, joissa päätöksentekoa voitaisiin tukea asukaspaneelia hyödyntämällä.

Voxit-osallistumisalusta

- [Voxit - anna äänesi kuulua päätöksenteossa | Espoon kaupunki](#)
- [Hyvinvointikysely | Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue](#)
- Espoon kaupunki ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue käyttävät Voxit-osallistumisalustaa asukkaiden näkemysten ja mielipiteiden keräämiseen.
- Keskusteluista saatuja tietoja käytetään Espoon hyvinvointisuunnitelman, palveluiden suunnittelun ja päätöksenteon tukena.
- Hyvinvointialue on käyttänyt alustaa hyvinvointikyselyssään.
- Alustalla äänestäminen väittämistä ja uusien väittämien lisääminen tehdään nimettömänä.

Hyvinvointikysely / Enkät om välbefinnande / Well-being survey

Miten koet oman tai läheisten hyvinvointisi? Mitkä ilmiöt uhkaavat hyvinvointia alueellamme? Tunnetko hyvinvointia edistävät palvelumme? Vastaa Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen hyvinvointikyselyyn ja ota kantaa väittämiin! Kysely on avoinna 9.9.-3.10. Ensimmäisen viikon ajan voit myös ehdottaa omia väittämiäsi.

Lue lisää ▾

1/70

< Takaisin

Saan riittävästi tietoa terveellisistä elintavoista luotettavista lähteistä.

Eri mieltä

Ohita / neutraali

Samaa mieltä

Osallistuva budjetointi

- Näin suuret kaupungit jakavat rahaa asukkaiden ehdotuksiin: Helsinki antaa 10 miljoonaa, Espoo vain murusia | Kotimaa | Yle
- Manimiitti on merkittävin osallistuvan budjetin hanke Espoossa
 - Yläkouluikäiset nuoret pääsevät vaikuttamaan omaan asuinalueeseensa ja vapaa-ajan viettoon liittyviin asioihin
 - ManiMiitti osallistaa nuoria ja tarjoaa heille yhteiskunnallisen vaikuttamisen väylän
- Vuoden 2026 talousarvion valmistelun yhteydessä kaupunki on tarkastellut laajemmin asukaslähtöistä määrärahojen käyttöä.

Espoon malli sekava ja sirpaleinen

Vertailussa erityisesti Espoo erottuu joukosta. Asukasluvultaan Espoo on Suomen toiseksi suurin, mutta osallistuvaan budjetointiin käytettävä raha on vertailun pienimpiä.

Esko Uotila kritisoi Espoon osallistuvan budjetoinnin mallia. Uotilan mukaan toiminta ei ole järjestelmällistä, pitkäjänteistä eikä jatkuvaa. Kuva: Vesa Marttinen / Yle

Vapaamuotoista Asukkaiden Espoo -ryhmää vetävä **Esko Uotila** kertoo huomanneensa epäsuhtan jo muutama vuosi sitten. Kuluvin vuoden helmikuussa ryhmä teki kuntalaisaloitteen osallistuvan budjetoinnin laajentamisesta Espoossa.

– Espoo pyrkii monessa olemaan innovatiivinen edelläkävijä, mutta tämä mittari osoittaa aivan toiseen suuntaan, Uotila sanoo.

Kaupunki on kirjannut kolmeen viime talousarvioonsa tavoitteen, että toimialat ottavat käyttöön osallistuvan budjetoinnin. Uotilan arvion mukaan tämä ei ole kuitenkaan toistaiseksi johtanut laajempaan käytännön toteutukseen.

Espoon palautepalvelu

- [Anna palautetta - Espoon palautepalvelu](#)
- Palautepalvelun kautta voi ilmoittaa havainnoista kaupunkiympäristössä ja antaa kehitysehdotuksia kaupungin palveluista.

Anna palautetta

Hae ja selaa palautteita

Valitse alta aihealue, jota palautteesi koskee tai rajaa aiheita haulla

Mitä palautteesi koskee?

Vikailmoitukset Vikailmoitukseen ei vastata. Ilmoita vikailmoituksella ...	Kaavoitus, rakentaminen ja asuminen Kaavoitus, rakentaminen, rakennusvalvonta, luvat, ...	Kadut ja liikenne Katujen suunnittelu, rakentaminen ja ...	Kulttuuri, kirjasto ja festivaalit Kulttuuripalvelut, kulttuuritalot, museot, ...
Liikunta Liikuntapaikat, uimahallit, uimarannat, veneily, ...	Puistot, luonto ja ympäristö Roskat, viheralueiden suunnittelu, rakentaminen ja ...	Digipalvelut ja verkkosivut Espoo.fi-nettisivusto ja verkkoasiointipalvelut, kuten ...	Varhaiskasvatus, opetus ja nuoriso Päiväkodit, asukaspuistot, esiopetus, peruskoulut, lukiot, ...
Muu ja yleinen palaute Asiointipisteet ja Espoo-info, esteettömyys, hallinto, ...	Palvelutorit Yleistä palautetta palvelutoreista. Palvelutori ...	Työllisyys- ja yrityspalvelut ...	

Kuntalaisaloitteet

- Kuntalain mukaan kunnan asukkailla on oikeus tehdä kunnalle aloitteita sen toimintaa ja palveluja koskevissa asioissa. Aloitteen tekijälle on ilmoitettava aloitteen johdosta suoritettavat toimenpiteet.
 - [Espoon kuntalaisaloitteita - Kuntalaisaloitepalvelu](#)
 - [Yhteenveto kuntalaisaloitteiden ja -palautteiden käsittelystä kaupunkitekniikan keskuksessa vuonna 2024](#)
 - Espoo ei julkaise kuntalaisaloitteisiin annettuja vastauksia Kuntalaisaloite.fi -palvelussa toisin kuin monet muut kaupungit.
- Esimerkkejä kuntalaisaloitteista
 - **Kuntalaisaloitteisiin annettujen vastausten julkaiseminen**
jätetty 11/2024, vastaus: Vuoden 2025 aikana kaupunki selvittää Kuntalaisaloite.fi -palvelun vastauskäytön mahdollisuuksia.
 - **Osallistuvan budjetoinnin käytön laajentaminen Espoossa**
jätetty 2/2025, vastausta odotetaan
 - **Gransin kestikievarirakennuksen kunnostusmääräys**
jätetty 9/2025

kuntalaisaloite.fi

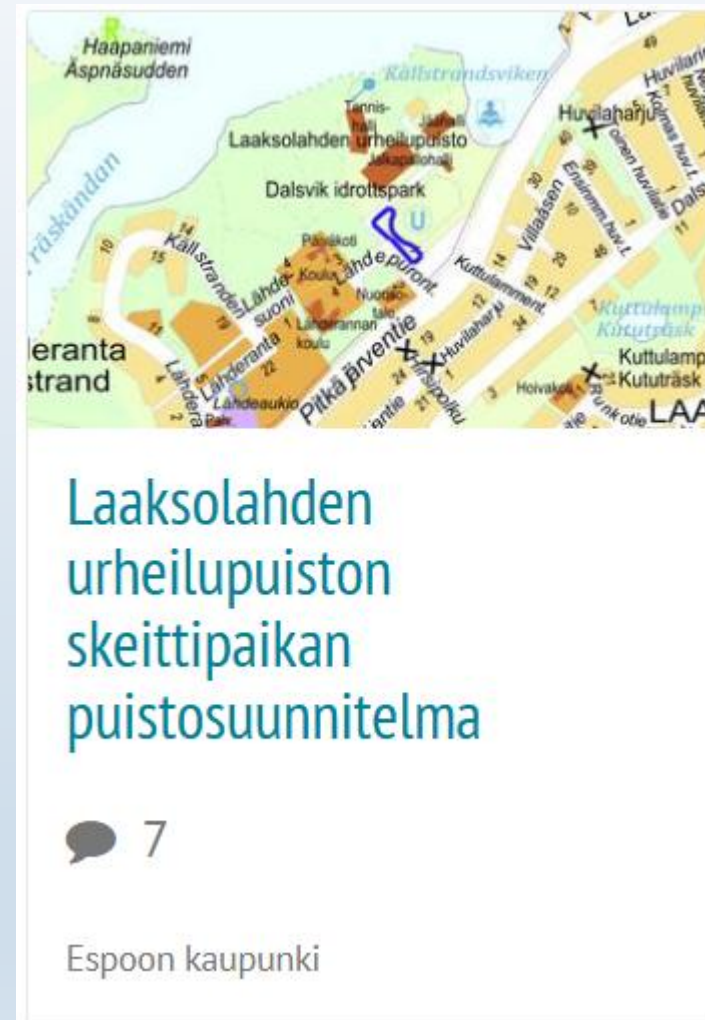

Otakantaa.fi

- Palvelussa on hankkeita ja suunnitelmia, joita asukkaat voivat kommentoida, antaa palautetta ja osallistua kyselyihin.
- Espoossa kaupunkiympäristön suunnitelmaluonnoksia (esim. katusuunnitelmat) julkaistaan kommentoitavaksi Otakantaa.fi-palvelun kautta.
- [Otakantaa.fi](https://otakantaa.fi) Espoo

otakantaa.fi

Vaikuttaminen kaupunkiympäristöön

- Kaupunkisuunnittelukeskus
 - [Kaupunkisuunnittelu | Espoon kaupunki](#)
 - Vastaa yleis- ja asemakaavojen laadinnasta ja liikennesuunnittelusta
 - Kaavoitus
 - Rakennushankkeet ja ympäristövaikutukset
 - Osallistu kaupunkisuunnitteluun
 - Asukastilaisuudet
 - [Tapiolan seudun asukasilta: Keskustellaan kaavoituksesta!](#)
 - Asukaskyselyt
 - Mielipiteet kaavaluonnokseen
 - Muistutukset kaavaehdotuksiin
- Kaupunkitekniikka
 - Vastaa yleisten alueiden kehittämisestä, rakentamisesta ja ylläpidosta
 - Liikenneväylien ja puistojen ylläpito
 - Katu- ja puistosuunnitelmat
 - [Kotikatu](#) –portaali; tietoa lähialueella tapahtuvista katukunnossapidon toimenpiteistä
 - [Anna palautetta - Espoon palautepalvelu](#)

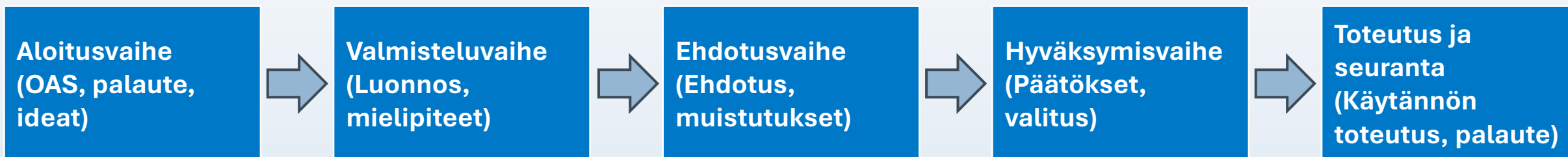
Espoon yleiskaava 2060

- Yleiskaavaluonnos
 - Yleisötilaisuuksia
 - Asukaskyselyjä
 - Mielenpitojen jättäminen kesällä 2024
 - Kun kaavaehdotus julkaistaan, sen kaavaselostuksessa kerrotaan, miten mielenpiteet on otettu huomioon suunnittelussa.
- Yleiskaavaehdotus
 - Yleiskaavaehdotuksen valmisteluun liittyvistä asukastilaisuuksista ja muusta vuorovaikutuksesta ei toistaiseksi ole tietoa.
 - Tavoitteena julkaisu vuoden 2026 aikana
 - Yleiskaava tulee valtuuston hyväksyttäväksi vuonna 2027
- [Yleiskaavoitus | Espoon kaupunki](#)
- [Yleiskaava 2060 | Solmu.eu](#)

Asemakaavoituksen vaiheet

- Aloitusvaihe – OAS (osallistumis- ja arviointisuunnitelma), palaute ja ideat
- Valmisteluvaihe
 - Tutustu asemakaavaluonnos
 - Jätä mielipide asemakaavaluonnoksesta
- Ehdotusvaihe
 - Tutustu asemakaavaehdotukseen nähtävilläoloaikana
 - Jätä kirjallinen muistutus
- Hyväksymisvaihe
 - päätökset kaupunginhallituksessa ja -valtuustossa,
 - Tee tarvittaessa valitus
- Toteutus ja seuranta
 - Seuraa kaavan käytännön toteutusta
 - Anna palautetta ja osallistu kehittämishankkeisiin

Tiedonhaku tekoälyn avulla

- [Chat GPT - Asukastosallisuus Espoossa](#)
(vaatii kirjautumisen)
 - Tee kyselyjä Espoon kaupungin, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen, HSY:n ja HSL:n toimintaan liittyvistä asioista
- Esimerkkejä
 - [Miten yleiskaavan 2060 valmistelu etenee?](#)
 - [Asukastosallisuus Espoo-tarinassa 2025-2029](#)
 - [Jupperin koulun ja päiväkodin sekä Laaksolahden kirjaston uudisrakennuksen tilanne](#)

Tekoäly tekee virheitä. Tarkista tiedot annetusta lähteestä ennen niiden käyttöä!

Asukastosallisuus Espoossa 5 ▾

Asukastosallisuus Espoossa

Tekijä: Esko Uotila 8

Miten asukkaat voivat saada tietoa ja vaikuttaa kaupungin ja muiden toimijoiden päätösten valmisteluun.

Miten voin osallistua ja vaikuttaa Espoon...

Miten voin antaa palautetta Espoon palveluista?

+ Kysy mitä tahansa

Osallistu ja vaikuta
Espoon kehittämiseen!

Tietoa asukastoiminnasta ja
linkki tähän esitykseen sivulla

solmu.eu

